

**REGULAMENT PRIVIND CADRUL ORGANIZAT DE TRANZACȚIONARE
A PRODUSELOR STANDARDIZATE PE PIETELE CENTRALIZATE DE GAZE
NATURALE ADMINISTRATE
DE SOCIETATEA BURSA ROMÂNĂ DE MĂRFURI S.A.
(ROMANIAN COMMODITIES EXCHANGE S.A.)**

CAPITOLUL I

SCOP

Art. 1. - Prezentul regulament stabilește cadrul organizat pentru tranzacționarea gazelor naturale pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Bursa Română de Mărfuri S.A.(Romanian Commodities Exchange S.A.) în calitate de operator licențiat (denumită în cele ce urmează BRM), având două segmente:

- Piața produselor standardizate pe termen scurt;
- Piața produselor standardizate pe termen mediu și lung;
- Piața produselor flexibile pe termen lung.

CAPITOLUL II

TERMENI, DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

Art. 2. – (1) În înțelesul prezentului regulament, termenii folosiți au următoarele semnificații:

- a) Piața produselor standardizate pe termen scurt** reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a gazelor naturale în baza unor tranzacții cu executare imediată, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în Punctul Virtual de Tranzacționare (denumit în continuare „PVT“), pe baza raportului de tranzacționare, asupra unor cantități de gaze naturale ce urmează a fi livrate în PVT, în profil orar constant, în intervalul de timp rămas până la sfârșitul zilei gaziere în curs la data încheierii tranzacției Within-Day (WD) sau în ziua gazieră următoare datei încheierii tranzacției Day-Ahead (DA);
- b) Piața produselor standardizate pe termen mediu și lung** reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a gazelor naturale în baza:
- unor contracte standard de vânzare-cumpărare cu termen suspensiv de minimum 2 zile lucrătoare de la data încheierii tranzacției, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în PVT, pe baza raportului de tranzacționare, asupra unor cantități de gaze naturale ce urmează a fi livrate în PVT, în profil zilnic constant, pentru o perioadă de timp mai mare de o zi gazieră;

- unor contracte standard EFET ce reflectă condițiile specifice ale pieței gazelor naturale din România, contracte preagreate de către părțile participante la tranzacție sau a unor contracte de vânzare-cumpărare propuse de către participantul inițiator al ordinului de tranzacționare, cu termen suspensiv de minimum 2 zile lucrătoare de la data încheierii tranzacției, având ca obiect transferul dreptului de proprietate în PVT, pe baza raportului de tranzacționare, asupra unor cantități de gaze naturale ce nu pot fi modificate ulterior și care urmează a fi livrate în PVT, în profil constant stabilit prin contract, pentru o perioadă de timp mai mare de o zi gazieră.
- c) **Piața produselor flexibile** reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a gazelor naturale în baza unui contract tip EFET/contract preagreat/contract propus de participantul inițiator al ordinului de tranzacționare, după caz, pentru o perioadă de livrare de minimum 12 luni. Cantitatea totală și prețul rezultate în urma tranzacției pot suferi ajustări în perioada de executare a contractului numai conform condițiilor din oferta inițiatoare. Transferul dreptului de proprietate se realizează în PVT.
- d) **Produse standard** – produse care sunt standardizate atât în ceea ce privește durata livrărilor de gaze naturale cât și în ceea ce privește locul de livrare, respectiv PVT;
- e) **Produse flexibile** – produse care au următoarele caracteristici:
- (i) cantitatea tranzacționată în baza unui astfel de contract este de 1 MWh/zi sau multiplu întreg de 1 MWh/zi;
 - (ii) durata livrării este de minimum 12 luni;
 - (iii) locul de livrare este PVT.
- f) **Autoritate competentă** - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE);
- g) **Operatorul de Transport și Sistem** - OTS, în speță S.N.TG.N. Transgaz S.A.;
- h) **Contraparte** – entitate care se interpune, din punct de vedere financiar, între vânzător și cumpărător, devenind cumpărător pentru vânzător, respectiv vânzător pentru cumpărător, cu scopul asigurării procesului de decontare a tranzacției încheiate pe piață, în numele acestora. BRM asigură rolul de contraparte în cadrul tranzacțiilor pe termen scurt desfășurate pe piețele centralizate de gaze naturale și poate asigura rolul de contraparte și în cadrul tranzacțiilor pe termen mediu și lung, dacă acestea se realizează prin mecanismul cu contraparte;
- i) **Casa de clearing** – societate financiară pe care BRM o desemnează să asigure rolul de Contraparte. Casa de clearing operează conform procedurii proprii, conform licenței proprii și aprobărilor obținute din partea organismelor de supraveghere financiară ESMA;
- j) **Ofertă** - ofertă de vânzare/cumpărare introdusă de către un participant, constând dintr-o pereche preț-cantitate și care reprezintă angajamentul ferm al participantului;
- k) **Preț** - prețul la care s-a efectuat tranzacția, înregistrat în sistemul de tranzacționare;

- l) Prețul zilnic de decontare** – preț calculate de BRM conform Regulamentului de compensare, decontare și gestionare a riscului al Bursei Române de Mărfuri în calitate de Contraparte Centrală;
- m) Raport de tranzacționare**- - situație emisă de sistemele de tranzacționare ale BRM către OTS pentru fiecare participant, conținând date complete privind tranzacțiile realizate, pe baza căreia se efectuează transferul dreptului de proprietate în PVT a cantităților de gaze tranzacționate de participanți;
- n) Sisteme de tranzacționare**– sisteme informatice certificate exploatate și administrate de BRM în scopul realizării tranzacțiilor;
- o) Sesiunea de tranzacționare**– interval de timp în care se derulează procesul de tranzacționare și în care se pot introduce, modifica sau anula oferte și încheia tranzacții dacă sunt îndeplinite condițiile de corelare a ofertelor de vânzare cu cele de cumpărare;
- p) Tranzacție** – corelare a două oferte de sens contrar, conform procedurilor specifice, având ca obiect transferul dreptului de proprietate asupra unei cantități de gaze naturale.

(2) Ceilalți termeni utilizați în prezentul regulament au semnificația prevăzută prin legislația specifică.

CAPITOLUL III

PARTICIPANȚII LA PIAȚĂ

Art. 3. (1) Prezentul regulament se aplică titularilor unei licențe valabile emise de către ANRE pentru comercializarea gazelor naturale (furnizare sau de trader), titularilor de licență de distribuție, titularilor de licență de înmagazinare din sectorul gazelor naturale și clienților finali care au încheiat, în prealabil, contract de echilibrare și acces la PVT cu OTS.

(2) Participarea la tranzacționare a operatorilor de distribuție și operatorilor de înmagazinare este limitată doar la dreptul de a cumpăra gaze naturale. Clienții finali care au încheiat contract de echilibrare și acces la PVT cu OTS au drept de tranzacționare pe sensul de cumpărare, iar pe sensul de vânzare au dreptul să vândă gaze naturale doar pentru a-și echilibra în mod eficient portofoliul propriu.

(3) Participarea la tranzacționare este permisă și operatorului de transport și de sistem, în scopul întreprinderii acțiunilor de echilibrare fizică a sistemului de transport, achiziției unor volume de gaze naturale necesare acoperirii consumului tehnologic al SNT și constituirii stocului minim obligatoriu de gaze naturale.

Art. 4. - Înregistrarea participanților la piața centralizată de gaze naturale se face la solicitarea scrisă a acestora, adresată BRM, prin încheierea unei convenții de participare la piață.

CAPITOLUL IV

PRODUSE DESTINATE TRANZACȚIONĂRII

Art.5. - Produsele care pot fi tranzacționate pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de BRM, sunt următoarele:

A. PRODUSE STANDARDIZATE PE TERMEN SCURT

- Within-day (livrare restul zilei);
- Day-ahead (livrare ziua următoare).

B. PRODUSE STANDARDIZATE PE TERMEN MEDIU ȘI LUNG

B1. Produse standard tranzacționate în baza contractelor standard, anexă la Procedura de organizare și funcționare a pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung:

- Week (interval de livrare – săptămâna);
- Month (interval de livrare – luna);
- Quarter (interval de livrare – trimestrul);
- Semester (interval de livrare – semestrul);
- Cold season (interval de livrare – trimestrele IV și I calendaristice);
- Warm season (interval de livrare – trimestrele II și III calendaristice);
- Gas year (perioada de livrare – anul gazier);
- Calendar year (perioada de livrare – anul calendaristic).

B2. Produse standard tranzacționate în baza contractelor standard EFET/contractelor preagreate:

- Weekend (interval de livrare sâmbata - duminică);
- Week (interval de livrare – săptămâna);
- Month (interval de livrare – luna);
- Quarter (interval de livrare – trimestrul);
- Semester (interval de livrare – semestrul);
- Cold season (interval de livrare – trimestrele IV și I calendaristice);
- Warm season (interval de livrare – trimestrele II și III calendaristice);
- Gas year (perioada de livrare – anul gazier);
- Calendar year (perioada de livrare – anul calendaristic).

B3. Produse standard tranzacționate în baza contractelor propuse de către participantul inițiator al ordinului de tranzacționare:

- Week (interval de livrare – săptămâna);
- Month (interval de livrare – luna);
- Quarter (interval de livrare – trimestrul);
- Semester (interval de livrare – semestrul);
- Cold season (interval de livrare – trimestrele IV și I calendaristice);
- Warm season (interval de livrare – trimestrele II și III calendaristice);
- Gas year (perioada de livrare – anul gazier);
- Calendar year (perioada de livrare – anul calendaristic).

- Multiplu de zi gazieră (perioada de livrare – multiplu de zile gaziere (min. 2 zile gaziere) – produs aplicabil doar pentru OTS în scopul cumpărării gazelor naturale necesare pentru acoperirea consumului tehnologic și pentru constituirea stocului minim obligatoriu de gaze naturale.

B4. Produse standard tranzactionate in baza mecanismului cu Contraparte, in conformitate cu regulile specifice ale acesteia:

- Week (interval de livrare – saptamana);
- Month (interval de livrare – luna);
- Quarter (interval de livrare – trimestrul);
- Semester (interval de livrare – semestrul);
- Cold season (interval de livrare – trimestrele IV si I calendaristice);
- Warm season (interval de livrare – trimestrele II si III calendaristice);
- Gas year (perioada de livrare – anul gazier);
- Calendar year (perioada de livrare – anul calendaristic).

C. PRODUSE FLEXIBILE PE TERMEN LUNG

C1. Produse flexibile pe termen lung ce vor fi tranzactionate in baza contractelor standard EFET/contractelor preagreate

- Produse cu durata livrării de minimum 12 luni, definita de participantul initiator al ordinului de tranzactionare

C2. Produse flexibile pe termen lung ce vor fi tranzactionate in baza contractelor propuse de catre participantul initiator al ordinului de tranzactionare

- Produse cu durata livrării de minimum 12 luni, definita de participantul initiator al ordinului de tranzactionare

Lista cu descrierea si caracteristicile fiecarui produs standard este prevăzută în Anexa 1 la prezentul Regulament.

CAPITOLUL V

PRINCIPII ȘI CERINȚE SPECIFICE PIETELOR PRODUSELOR STANDARDIZATE

Principiile si cerințele specifice pieței produselor standardizate pe termen scurt

Art. 6. (1) Participarea la tranzacționare este permisă în condițiile semnării de către participantul la piață a convenției de participare și a încheierii prealabile a unui acord-cadru cu BRM în calitatea sa de contraparte.

(2) Participarea la tranzacționare este permisă titularilor licenței de furnizare sau de trader care au încheiat, în prealabil un contract de echilibrare și acces la PVT cu OTS.

(3) Participarea la tranzacționare este permisă și operatorului de transport și de sistem, în scopul întreprinderii acțiunilor de echilibrare fizică a sistemului de transport.

(4) Participarea la tranzacționare este permisă și operatorilor de distribuție, operatorilor de înmagazinare și clienților finali care au încheiat, în prealabil, un contract de echilibrare și acces la PVT cu OTS. Clienții finali au drept de tranzacționare pe sensul de cumpărare, iar pe sensul de vânzare au dreptul să vândă gaze naturale doar pentru a-și echilibra în mod eficient portofoliul propriu.

(5) Participarea efectivă la tranzacționare este permisă sub condiția îndeplinirii, de către participantul la piața centralizată de gaze naturale, a prevederilor regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale, a procedurii specifice și ale convenției de participare/acordului-cadru.

(6) BRM asigură disponibilitatea platformei de tranzacționare a produselor standardizate pe termen scurt 24 de ore/zi, 7 zile pe săptămână.

Principiile si cerințele specifice pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung

Art. 7. (1) Participarea la tranzacționare este permisă în condițiile semnării de către participantul la piață a convenției de participare și, după caz, a încheierii prealabile a unui acord-cadru cu Contrapartea, respectiv a Acordului de acceptare a MC, pentru tranzacțiile ce cad sub incidența Regulamentului de compensare, decontare și gestionare a riscului al Bursei Române de Mărfuri în calitate de Contraparte Centrală.

(2) Participarea la tranzacționare este permisă titularilor licenței de furnizare sau de trader care au încheiat, în prealabil, un contract de echilibrare și acces la PVT cu OTS. Tranzacționarea produsului Multiplu de zi gazieră poate fi inițiată doar de OTS, în scopul cumpărării gazelor naturale necesare pentru acoperirea consumului tehnologic și pentru constituirea stocului minim obligatoriu de gaze naturale.

(3) Participarea la tranzacționare este permisă OTS în scopul cumpărării gazelor naturale necesare pentru acoperirea consumului tehnologic și pentru constituirea stocului minim obligatoriu de gaze naturale, precum și operatorilor de distribuție, operatorilor de înmagazinare și clienților finali, cu condiția încheierii, de către aceștia din urmă, a unui contract de echilibrare și acces la PVT cu OTS. Operatorii de distribuție și operatorii de înmagazinare au doar dreptul de a cumpăra gaze naturale.

(4) Participarea efectivă la tranzacționare este permisă sub condiția îndeplinirii, de către participantul la piața centralizată de gaze naturale, a prevederilor regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale, a procedurilor specifice și ale convenției de participare/acordului-cadru, respectiv în acordul de acceptare a MC, după caz.

(5) BRM asigură disponibilitatea platformei de tranzacționare a produselor specifice conform unui orar stabilit de către aceasta și publicat pe pagina proprie de internet.

(6) BRM publică și actualizează permanent pe pagina proprie de internet calendarul de tranzacționare a produselor standard supuse tranzacționării pe fiecare dintre piețele centralizate organizate și administrate subscrise pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung.

Art. 8. Tranzacțiile efectuate în conformitate cu prevederile prezentului regulament dau naștere unor obligații valide și valabile pe întreaga durată, de la încheierea tranzacției până la stingerea tuturor obligațiilor contractuale.

Art.9. Ședințele de tranzacționare se desfășoară pe platforma electronică de tranzacționare (online), conform procedurilor de tranzacționare specifice.

Principiile și cerințele specifice pieței produselor flexibile pe termen lung

Art. 10. (1) Participarea la tranzacționare este permisă în condițiile semnării de către participantul la piață a convenției de participare.

(2) Participarea la tranzacționare este permisă titularilor licenței de furnizare sau de trader care au încheiat, în prealabil, un contract de echilibrare și acces la PVT cu OTS.

(3) Participarea efectivă la tranzacționare este permisă sub condiția îndeplinirii, de către participantul la piața centralizată de gaze naturale, a prevederilor regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale, a procedurii specifice și ale convenției de participare.

(4) BRM asigură disponibilitatea platformei de tranzacționare a produselor specifice conform unui calendar și orar stabilit de către aceasta și publicat pe pagina proprie de internet.

Art. 11. Tranzacțiile efectuate în conformitate cu prevederile prezentului regulament dau naștere unor obligații valide și valabile pe întreaga durată, de la încheierea tranzacției până la stingerea tuturor obligațiilor contractuale.

Art. 12. Ședințele de tranzacționare se desfășoară pe platforma electronică de tranzacționare (online), conform procedurii de tranzacționare specifice.

CAPITOLUL VI

CADRUL DE ORGANIZARE

A SESIUNILOR DE LICITATII FĂRĂ CASĂ DE CLEARING/CONTRAPARTE

Art. 13. (1) Pentru a participa la sesiunile de licitații, participantul trebuie să constituie o garanție de participare în favoarea operatorului piețelor centralizate, în contul acestuia și în cuantumul stabilit de acesta în procedurile specifice de tranzacționare.

(2) În situația în care participantul este parte într-o tranzacție, garanția este blocată de operatorul piețelor centralizate până la semnarea contractului de vânzare - cumpărare. În această perioadă, garanția blocată nu poate fi folosită în scopul participării la o altă ședință de tranzacționare în cadrul pieței centralizate de gaze naturale.

(3) Operatorul piețelor centralizate va executa garanția de participare a unui participant în condițiile în care acesta, deși a efectuat o tranzacție, nu semnează contractul de vânzare-cumpărare de gaze naturale.

(4) Operatorul piețelor centralizate va executa garanția ambilor participanți - parte în tranzacție în situația în care în contractul de vânzare - cumpărare nu este semnat de nicio parte sau în cazul în care, în contractul semnat, nu sunt consemnate aceleași elemente din oferta tranzacționată, respectiv aceeași cantitate cu cea tranzacționată, același preț cu cel al tranzacției sau aceeași perioadă de livrare cu cea care a făcut obiectul tranzacționării.

(5) Operatorul piețelor centralizate va notifica ANRE cu privire la participanții care în contractul de vânzare-cumpărare semnat nu consemnează aceleași elemente din oferta tranzacționată.

(6) Garanția executată de operatorul piețelor centralizate conform alin. 3 se va vira părții prejudiciate prin nesemnarea contractului de către cealaltă parte. Garanția executată de operatorul piețelor centralizate conform alin. 4 va fi pastrată cu titlu de sancțiune de către operatorul piețelor centralizate.

(7) În cazul prevăzut de alin. 4, contractul de vânzare-cumpărare semnat nu va produce efecte juridice, el nefiind valabil.

Art. 14. În situația în care participantul nu este parte în tranzacție, garanția i se restituie în cel mult 3 zile lucrătoare, pe baza unei cereri în care se menționează contul și banca în care se face restituirea.

Art. 15. - În situația în care participantul este parte într-o tranzacție, dar cu o cantitate mai mică decât cea pentru care a depus garanție, dispozițiile de la art. 13 se aplică pentru partea din garanție corespunzătoare cantității netranzacționate.

Art. 16. – Pentru produsele standard, garantarea bunei execuții a tranzacțiilor se va realiza prin intermediul clauzelor privind garanțiile de bună execuție/plată prevăzute în contractul standard de vânzare-cumpărare al BRM, anexă la „*Procedura de organizare și funcționare a pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung administrată de societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A.*” sau prevăzute în contractele EFET/contractele preagreate/contractele propuse de către inițiator, după caz. Pentru produsele flexibile, garantarea

bunei execuții se va realiza prin intermediul clauzelor privind garanțiile de bună execuție/plată prevăzute în contractele EFET/contractele preagreate/contractele propuse de către inițiator, după caz.

CAPITOLUL VII
CADRUL DE ORGANIZARE A SESIUNILOR DE LICITATII
CU UTILIZAREA SERVICIILOR UNEI CASE DE CLEARING/CONTRAPĂRȚI

Art. 17. – (1) Operatorul piețelor centralizate BRM este Contraparte în tranzacțiile pe termen scurt și în tranzacțiile pe termen lung realizate prin mecanismul cu contraparte, conform procedurii specifice.

(2) BRM poate desemna drept Contraparte Casa de Clearing.

(3) Contraparta are rolul de a garanta buna desfășurare a procesului de decontare între clienți prin interpunerea între aceștia precum și prin sistemul de garanții aplicat participanților la piața centralizată. Contraparta devine, din punct de vedere financiar, cumpărător pentru participantul la piețele centralizate care vinde și vânzător pentru participantul la piețele centralizate care cumpără și realizează atât facturarea cât și decontarea cu clienții. Acest proces se caracterizează prin următoarele particularități:

- a) pot participa toți operatorii economici eligibili să participe pe piața produselor standard pe termen scurt, respectiv cei care semnează acordul de acceptare a MC, pentru piața produselor pe termen lung;
- b) pentru piața produselor pe termen scurt, sistemul de garantare va fi cel prevăzut în Acordul-cadru încheiat între Contraparte și participantul la piața și va consta în garanții constituite de participantul la piață în calitate de cumpărător în favoarea Contrapărții sub forma unui cont Escrow/Scrisoare de garanție bancară sau a altor garanții agreate între Contraparte și participant. Contraparta va avea dreptul de a solicita garanții financiare și pentru participantul la piețele centralizate care vinde gaze naturale, conform estimărilor de risc proprii ale Contrapartii. În cazul în care va solicita garanții financiare pentru participantul la piețele centralizate care vinde gaze naturale, Contraparta va garanta financiar în limita acestora executarea obligației de livrare a gazelor naturale;
- c) pentru piața produselor pe termen mediu și lung, sistemul de garantare va fi cel prevăzut în Regulamentul de compensare, decontare și gestionare a riscului al Bursei Române de Mărfuri în calitate de Contraparte Centrală;
- d) atât plata produselor tranzacționate în sistemul Contrapărții cât și executarea garanțiilor în cazul neîndeplinirii condițiilor tranzacției, precum și plata tarifelor și comisioanelor percepute de Contraparte pentru serviciile sale se vor realiza prin debitare directă prin

intermediul băncii contractate în acest scop de Contraparte, în măsura în care Contrapartea și participantul nu agreează alta modalitate de plată.

CAPITOLUL VIII

CADRUL DE ORGANIZARE

A SESIUNILOR DE TRANZACȚIONARE

Art. 18. În cadrul ședințelor de tranzacționare a produselor participanții lansează ofertele de vânzare/cumpărare, constând în perechi de valori cantitate - preț / număr de contracte standard - preț (și alte atribute specifice), în limita garanțiilor depuse.

Art. 19. O tranzacție este încheiată în momentul în care o pereche cantitate - preț / număr de contracte standard - preț (și alte atribute specifice), ofertată de un participant coincide cu o ofertă cantitate - preț / număr de contracte standard - preț (și alte atribute specifice) de sens contrar a altui participant. Pentru aceasta, participanții își vor putea ajusta ofertele în intervalul de timp pus la dispoziție de operatorul piețelor centralizate, care este stabilit pentru fiecare produs în parte prin procedurile specifice, publicate pe site-ul BRM.

Art. 20. Prețul de închidere al unei tranzacții este prețul la care ofertanții s-au pus de acord în cadrul ședinței de tranzacționare.

Lansarea ordinelor la tranzacționare:

Art. 21. (1) Produsele standardizate pe termen scurt se lansează la tranzacționare de către operatorul piețelor centralizate, prin mecanismul de tranzacționare dublu competitiv, având BRM în calitate de contraparte. Accesul la tranzacții, etapele sesiunilor de tranzacționare, mecanismele licitare și atribuire, precum procesul de garantare se realizează conform „*Procedurii de organizare și funcționare a pieței produselor standardizate pe termen scurt, administrată de societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A.*”. Participarea la tranzacții se face cu condiția asumării de către participanți a condițiilor din convenția de participare și din acordul-cadru pentru prestări servicii de contraparte, încheiate cu BRM.

(2) Produsele standard pe termen mediu și lung care se tranzacționează în baza contractului standard se lansează la tranzacționare de către operatorul piețelor centralizate, prin mecanismul de tranzacționare dublu competitiv conform „*Procedurii de organizare și funcționare a pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung administrată de societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A.*”. Produsele standard pe termen mediu și lung care se tranzacționează în baza contractului standard EFET/contractelor preagreate și, respectiv, contractului propus de către participantul inițiator al ordinului de tranzacționare, se lansează la tranzacționare de către operatorul piețelor centralizate, prin mecanismul de tranzacționare simplu competitiv conform „*Procedurii de organizare și funcționare a pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung administrată de societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A.*”.

(3) Produsele standard pe termen mediu și lung care se tranzacționează prin mecanismul cu contraparte, se lansează la tranzacționare de către operatorul piețelor centralizate, prin mecanismul de tranzacționare dublu competitiv conform „Procedurii de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de societatea Bursa Română De Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A., în condițiile utilizării unei case de clearing/contrapărți” și se tranzacționează în conformitate cu prevederile *Regulamentului de compensare, decontare și gestionare a riscului al Bursei Române de Mărfuri în calitate de Contraparte Centrală*.

(4) Calendarul tranzacțiilor, accesul la piață, etapele sesiunilor de tranzacționare, mecanismele de licitație și atribuire, precum și procesul de garantare sunt descrise în „Procedura de organizare și funcționare a pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung administrată de societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A.” și, respectiv „Procedura de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de societatea Bursa Română De Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A., în condițiile utilizării unei case de clearing/contrapărți”.

CAPITOLUL IX

CARACTERISTICILE PRODUSELOR STANDARDIZATE TRANZACȚIONABILE

Art. 22. Produsele tranzacționabile prezintă următoarele caracteristici :

A. Produsele standard pe termen scurt:

- (1) sunt produse standard atât în ceea ce privește durata livrărilor de gaze naturale, cât și în ceea ce privește locul de livrare, respectiv PVT;
- (2) elementele care pot fi modificate de către părți în cadrul ședințelor de tranzacționare sunt : prețul, exprimat în **lei/MWh**, și cantitatea tranzacționată, exprimată în **MWh**;
- (3) tranzacțiile încheiate se notifică OTS de către operatorul piețelor centralizate de gaze naturale;
- (4) prețul și cantitatea aferente unei tranzacții încheiate nu pot fi modificate ulterior încheierii tranzacției;

B. Produsele standard pe termen mediu și lung:

- (1) produsele tranzacționate sunt produse standard în ceea ce privește locul de livrare, respectiv PVT, și durata livrărilor de gaze naturale;
- (2) pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza contractelor standard, clauzele contractelor de vânzare-cumpărare aferente fiecărui produs tranzacționat direct între participanți nu pot fi

modificate ulterior datei încheierii tranzacției. Cantitatea tranzacționată în baza unui astfel de contract este de **1 MWh/zi**;

- (3) pentru produsele tranzacționate direct între participanți în baza contractelor standard, obiectul tranzacției este reprezentat de un contract standard sau un multiplu de contracte standard, iar elementele care pot fi modificate de către părțile interesate în cadrul ședințelor de tranzacționare sunt prețul per contract standard și numărul de contracte standard tranzacționate;
- (4) în cazul tranzacțiilor încheiate direct între participanți, prețul și numărul de contracte standard aferente unei tranzacții încheiate rămân fixe pe perioada derulării contractului standard;
- (5) în cazul produselor tranzacționate prin mecanismul cu contraparte, elementele care pot fi modificate în cadrul ședințelor de tranzacționare de către participanții la piața centralizată sunt prețul, exprimat în lei/MWh, și cantitatea tranzacționată, exprimată în MWh/zi;
- (6) în cazul tranzacțiilor încheiate prin mecanismul cu contraparte, prețul și cantitatea aferente unei tranzacții nu pot fi modificate ulterior datei încheierii acesteia;
- (7) pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza contractului standard de tip EFET sau în baza unor contracte preagreate, fiecare dintre participanții care au preagreat un astfel de contract va transmite la BRM, odata cu ordinul initiator, lista sa de eligibilitate, cu condiția ca în această listă să se regăsească minimum 8 participanți. În această situație, accesul la tranzacționarea produselor respective, prin emiterea de ordine de răspuns, este permis numai participanților care se află pe lista de eligibilitate a initiatorului ordinului;
- (8) pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza unor contracte definite de către participantul inițiator al ordinului de tranzacționare, accesul la tranzacționarea produsului respectiv, prin emiterea de ordine de răspuns, este permis oricărui participant înregistrat la piața centralizată de gaze naturale care îndeplinește condițiile prevăzute în convenția de participare. În această situație, BRM are obligația publicării produsului oferit la tranzacționare, inclusiv a contractului aferent și a eventualei documentații necesare, pentru o perioadă de cel puțin 3 zile lucrătoare înaintea datei prevăzute pentru tranzacționarea respectivului produs;
- (9) clauzele contractelor de vânzare-cumpărare prevăzute la alin. (7) și (8) aferente fiecărui produs tranzacționat direct între participanți nu pot fi modificate ulterior datei încheierii tranzacției. Prețul este exprimat în lei/MWh, în euro/MWh sau în USD/MWh, cantitatea tranzacționată în baza unui astfel de contract este exprimată în MWh/zi, în profilul constant stabilit prin contract, și nu pot fi modificate ulterior datei încheierii tranzacției.
- (10) tranzacțiile încheiate prin mecanismul cu contraparte se notifică OTS de către operatorul piețelor centralizate de gaze naturale;
- (11) tranzacțiile încheiate direct între participanți se notifică OTS fie de către părțile implicate în tranzacție, fie de către titularul licenței de administrare a piețelor centralizate în cadrul căreia

a fost încheiată tranzacția, dacă acesta a fost mandatat în acest sens de către părțile implicate în tranzacție.

C. Produsele flexibile pe termen lung:

- (1) oferta inițitoare de vânzare/cumpărare trebuie să conțină cel puțin următoarele elemente:
 - (i) prețul de pornire și formula de ajustare a acestuia, dacă este cazul, ce nu poate fi modificată ulterior tranzacției;
 - (ii) cantitatea și intervalul în care poate varia aceasta; intervalul nu poate fi modificat ulterior;
 - (iii) profilul de livrare;
 - (iv) perioada de livrare;
- (2) caracteristici principale:
 - (i) cantitatea tranzacționată în baza unui astfel de contract este de 1 MWh/zi sau multiplu întreg de 1 MWh/zi;
 - (ii) durata livrării este de minimum 12 luni;
 - (iii) locul de livrare este PVT;
- (3) elementele care fac obiectul tranzacționării sunt prețul, care poate fi exprimat în lei/MWh, în euro/MWh sau în USD/MWh, și cantitatea, exprimată în MWh/zi;
- (4) pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza contractului standard de tip EFET sau în baza unor contracte preagreate, fiecare dintre participanții care au preagreat un astfel de contract va transmite la BRM, odata cu ordinul initiator, lista sa de eligibilitate. În această situație, accesul la tranzacționarea produselor respective, prin emiterea de ordine de răspuns, este permis numai participanților care se află pe lista de eligibilitate a initiatorului ordinului;
- (5) pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza unor contracte definite de către participantul inițiator al ordinului de tranzacționare, accesul la tranzacționarea produsului respectiv, prin emiterea de ordine de răspuns, este permis oricărui participant înregistrat la piața centralizată de gaze naturale care îndeplinește condițiile prevăzute în convenția de participare. În această situație, titularul licenței de administrare a piețelor centralizate are obligația publicării produsului ofertat la tranzacționare, inclusiv a contractului aferent, pentru o perioadă de cel puțin 3 zile lucrătoare, înaintea datei prevăzute pentru tranzacționarea respectivului produs;
- (6) tranzacția validată de operatorul piețelor centralizate naște obligații ferme de contractare pentru părțile în tranzacție;

- (7) tranzacțiile încheiate se notifică OTS fie de către părțile implicate în tranzacție, fie de către titularul licenței de administrare a piețelor centralizate în cadrul căreia a fost încheiată tranzacția, dacă acesta a fost mandatat în acest sens de către părțile implicate în tranzacție.

CAPITOLUL X

PUBLICAREA INFORMATIILOR

Art. 23. (1) Pentru tranzacțiile încheiate în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt, BRM publică zilnic, la sfârșitul intervalului de tranzacționare, pe pagina proprie de internet, următoarele informații:

- a) volumele tranzacționate pentru ziua următoare și numărul de tranzacții încheiate în acest sens;
- b) volumele tranzacționate pentru restul zilei gaziere și numărul de tranzacții încheiate în acest sens - pentru fiecare produs în parte;
- c) prețul minim de tranzacționare - pentru fiecare produs în parte;
- d) prețul maxim de tranzacționare - pentru fiecare produs în parte;
- e) prețul mediu - pentru fiecare produs în parte, calculat ca medie ponderată a prețurilor la care s-a tranzacționat respective produs;
- f) prețul de închidere al zilei de tranzacționare – ultimul pret de tranzacționare înregistrat la închiderea pieței pentru fiecare produs în parte;
- g) variația prețului de închidere al zilei față de prețul de închidere al zilei anterioare - pentru fiecare produs în parte;
- h) numărul participanților înregistrați la piață care au depus minimum o ofertă în piață, indiferent de sensul acesteia - vânzare sau cumpărare.

(2) BRM va publica informațiile prevăzute la lit. a)-e) la fiecare două ore și zilnic informațiile prevăzute la lit. f)-h).

(3) La solicitarea OTS, BRM va transmite acestuia informațiile zilnice referitoare la tranzacțiile încheiate în cadrul pieței produselor standardizate pe termen scurt, în conformitate cu un protocol de transmitere a informațiilor agreat de comun acord.

Art. 24. – (1) Pentru tranzacțiile încheiate în cadrul pieței produselor standardizate pe termen mediu și lung, BRM va publica zilnic, la sfârșitul intervalului de tranzacționare, pe pagina proprie de internet, următoarele informații:

- a) volumele tranzacționate și numărul de tranzacții încheiate în acest sens - pentru fiecare produs în parte;
- b) prețul minim de tranzacționare al zilei - pentru fiecare produs în parte;
- c) prețul maxim de tranzacționare al zilei - pentru fiecare produs în parte;

d) prețul mediu al zilei de tranzacționare - pentru fiecare produs în parte, calculat ca medie ponderată a prețurilor la care s-a tranzacționat respectivul produs;

e) prețul mediu actualizat - pentru fiecare produs în parte - pentru produsele tranzacționabile în cadrul unui interval mai larg de timp, calculat ca medie ponderată a tuturor tranzacțiilor efectuate de la începutul intervalului de tranzacționare a produsului respectiv până la sfârșitul zilei de tranzacționare;

f) variația prețului mediu actualizat față de prețul mediu/actualizat al zilei anterioare - pentru fiecare produs în parte;

g) prețul de închidere al zilei de tranzacționare – ultimul pret de tranzacționare înregistrat la închiderea pieței pentru fiecare produs în parte;

h) variația prețului de închidere al zilei față de prețul de închidere al zilei anterioare - pentru fiecare produs în parte;

i) numărul participanților înregistrați la piață care au depus minimum o ofertă în piață, indiferent de sensul acesteia - vânzare sau cumpărare.

(2) După încheierea fiecărei sesiuni de tranzacționare pe piața produselor flexibile pe termen lung, titularii licențelor de administrare a piețelor centralizate au obligația de a publica, la sfârșitul zilei de tranzacționare, pe pagina proprie de internet, cel puțin următoarele informații: obiectul ofertei (vânzare sau cumpărare gaze naturale), cantitatea contractată, perioada de livrare și prețul adjudecat.

(3) BRM va transmite lunar ANRE informații detaliate cu privire la fiecare tranzacție încheiată pe piața centralizată de gaze naturale din fiecare sesiune de tranzacționare până cel târziu la data de 10 a lunii în curs pentru luna precedentă, conform reglementărilor ANRE.

CAPITOLUL XI

DISPOZIȚII FINALE

Art. 25. – (1) Participarea la piețele centralizate de gaze naturale administrate de BRM este voluntară.

(2) Un participant la piața centralizată de gaze naturale se poate retrage din proprie inițiativă de la piața centralizată în baza unei înștiințări scrise, semnate de reprezentantul legal al participantului la piață.

Art. 26. BRM va proceda la **suspendarea sau excluderea** unui operator economic de la participarea la piața centralizată în situația în care acesta nu respectă prevederile convenției de participare, ale Acordului cadru de prestări servicii de contraparte, ale regulamentului BRM privind cadrul organizat

de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale și/sau ale procedurilor specifice necesare organizării și funcționării pieței centralizate. Excluderea va fi supusă aprobării unei comisii a BRM.

Art. 27. Pentru activitățile și serviciile desfășurate, titularul licențide administrare a pieței centralizate, precum și Casa de clearing/Contrapartea au dreptul să perceapă participanților la piața centralizată tarife și comisioane, în condițiile prevăzute de lege.

Art. 28. Operatorul piețelor centralizate va face publice pe site-ul său tarifele și comisioanele practicate, prezentul Regulament, precum și toate procedurile asociate activității de administrare a piețelor centralizate de gaze naturale.

ANEXA 1
la Regulament

**DESCRIEREA SI CARACTERISTICILE PRODUSELOR STANDARD
TRANAZCȚIONALBILE**

A. PIAȚA PRODUSELOR PE TERMEN SCURT

SPECIFICAȚII	PRODUSE STANDARD
SEGMENT	PIAȚA PRODUSELOR PE TERMEN SCURT
DENUMIRE PRODUS	WITHIN - DAY (SIMBOL : WD)
DESCRIERE	Contracte cu livrare fizică gaze naturale în SNT. Tranzacționabile pentru restul orelor rămase din ziua Z, cu perioadă de grație 3 h.
PUNCT DE LIVRARE	PUNCT VIRTUAL de TRANZACȚIONARE (PVT) S.N.T.G.N. TRANSGAZ – ROMÂNIA
VOLUM CONVENȚIONAL CONTRACT	1 MWh
LOT MINIM TRANZACȚIONABIL	1 CONTRACT (adică Volum minim = 1 LOT = 1 MWh)
UNITATE DE MĂSURA PREȚ	conform legislației în vigoare
PAS PREȚ	0,01 lei/MWh
PERIOADA DE TRANZACȚIONARE	7 Zile/saptamana, 24 h/zi
CONTRACTE	

TRANZACȚIONABILE	RESTUL ZILEI
SEGMENT	PIAȚA PRODUSELOR PE TERMEN SCURT
DENUMIRE PRODUS	DAY – AHEAD (SIMBOL : DA)
DESCRIERE	Contracte cu livrare fizică gaze naturale în SNT. Tranzacționabile în următoarea zi lucrătoare
PUNCT DE LIVRARE	PUNCT VIRTUAL de TRANZACȚIONARE (PVT) S.N.T.G.N. TRANSGAZ – ROMÂNIA
UNITATE DE MASURA CONTRACT	MWh
VOLUM CONVENȚIONAL CONTRACT	1 MWh
LOT MINIM TRANZACȚIONABIL	1 CONTRACT (adică Volum minim = 1 LOT = 1 MWh)
UNITATE DE MASURĂ PREȚ	conform legislației în vigoare
PERIOADA DE TRANZACȚIONARE	7 Zile/săptămână, 24 h/zi

B. PIAȚA PRODUSELOR PE TERMEN MEDIU ȘI LUNG

SPECIFICAȚII	PRODUSE STANDARD
SEGMENT	PIAȚA PRODUSELOR PE TERMEN MEDIU ȘI LUNG
DENUMIRE PRODUSE	WEEKEND WEEK MONTH FIRST QUARTER SECOND QUARTER THIRD QUARTER FOURTH QUARTER FIRST SEMESTER SECOND SEMESTER COLD SEASON WARM SEASON GAS YEAR CALENDAR YEAR MULTIPLU DE ZI GAZIERĂ
DESCRIERE	Contracte cu livrare fizică gaze naturale în SNT. Tranzacționabile conform calendarului afișat pe website-ul BRM.
PUNCT DE LIVRARE	PUNCT VIRTUAL de TRANZACȚIONARE (PVT) S.N.T.G.N. TRANSGAZ – ROMÂNIA

VOLUM CONVENȚIONAL CONTRACT	1 MWh/zi
LOT MINIM TRANZACȚIONABIL	1 CONTRACT (adica Volum minim = 1 MWh /zi)
UNITATE DE MASURA PREȚ	conform legislației in vigoare
TIPURI DE CONTRACTE TRANZACȚIONABILE	<ul style="list-style-type: none"> - SĂPTĂMÂNNALE (perioadă de livrare – oricare săptămână și multiplu) - LUNARE (perioadă de livrare - oricare lună și multiplu) - TRIMESTRIALE (perioadă de livrare - oricare din cele 4 trimestre ale anului) - SEMESTRIALE (perioadă de livrare - oricare din cele 2 semestre ale anului) - SEZONIERE: <ul style="list-style-type: none"> a) perioadă de livrare în SEZON RECE (trimestrele IV și I calendaristice) b) perioadă de livrare in SEZON CALD (trimestrele II și III calendaristice) - ANUALE (perioadă de livrare anul gazier/anul calendaristic) - MULTIPLU DE ZI GAZIERĂ (perioada de livrare – multiplu de zile gaziere (min. 2 zile gaziere)
SPECIFICAȚII	Volumul contractului este calculat ca produs între nr. zilelor din perioada de livrare și cantitatea de gaze naturale care va fi livrată zilnic.

SPECIFICAȚII	PRODUSE FLEXIBILE
SEGMENT	PIAȚA PRODUSELOR FLEXIBILE PE TERMEN LUNG
DENUMIRE PRODUSE	Produs cu durata livrării de minimum 12 luni, definită de participantul inițiator al ordinului de tranzacționare
DESCRIERE	<p>Contracte cu livrare fizică gaze naturale în SNT.</p> <p>Tranzacționabile conform calendarului afișat pe website-ul BRM.</p> <p>Produse flexibile în ceea ce privește prețul (care este supus unei formule de ajustare propuse de participantul inițiator), intervalul în care poate varia cantitatea, profilul de livrare.</p>
PUNCT DE LIVRARE	<p>PUNCT VIRTUAL de TRANZACȚIONARE (PVT)</p> <p>S.N.T.G.N. TRANSGAZ – ROMÂNIA</p>
VOLUM CONVENȚIONAL CONTRACT	1 MWh/zi
LOT MINIM TRANZACȚIONABIL	1 CONTRACT (adica Volum minim = 1 MWh /zi)
UNITATE DE MASURA PREȚ	conform legislației în vigoare
TIPURI DE CONTRACTE TRANZACȚIONABILE	<p>Definite de participantul inițiator</p> <p>Durată de livrare min. 12 luni</p>

SPECIFICAȚII	Volumul contractului este calculat ca volum total cantitativ indicat inițial de participantul inițiator.
---------------------	--